

Datum
2018-09-18

Till Kommunstyrelsen För kännedom

Kommunrevisionen

Rapport – Granskning av delårsrapport per 2018-06-30

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av delårsrapporten per 2018-06-30.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser och rekommendationer som framgår av rapportens sammanfattning.

Svar önskas senast den 15 december 2018. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

För Krokoms kommuns revisorer

Britt Carlsson
Ordförande

Elisabeth Friberg
Vice ordförande

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30

Krokoms kommun

KPMG AB

2018-09-18

Antal sidor 13

Krokoms kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30

KPMG AB

2018-09-18

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Bedömning av finansiella mål	1
1.2	Bedömning av mål för verksamheten	1
1.3	Övriga iakttagelser	2
2	Inledning	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Ansvarig nämnd	4
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	4
2.6	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Anvisningar och styrdokument	5
3.2	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
3.2.1	Bakgrund	5
3.2.2	Finansiella mål	5
3.2.3	Verksamhetsmål	7
4	Delårsrapporten i övrigt	8
4.1	Innehåll	8
4.2	Balanskravet	8
4.3	Resultaträkning	9
4.4	Balansräkning	10
4.4.1	Försäljning exploateringsfastigheter	10
4.4.2	Semesterlöneskuld	11
4.5	Kassaflödesanalys	11
4.6	Sammanställd redovisning	11

Krokoms kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30

KPMG AB

2018-09-18

1 Sammanfattning

Vi har av Krokoms kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2018-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.1 Bedömning av finansiella mål

Vår bedömning är att delårsrapporten inte är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige har beslutat om vad gäller resultat och soliditet. Vi bedömer att likviditetsmålet uppnås såsom det är formulerat, se avsnitt 3.2.2.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsens bedömning även sker utifrån prognosen för de aktuella målen, se avsnitt 3.2.2.

Vi är oroadade över resultatutvecklingen, se avsnitt 3.2.2, 5.2 och 5.3.

1.2 Bedömning av mål för verksamheten

Vi kan inte bedöma resultatet i delårsrapporten med avseende på verksamhetsmålen då det inte är möjligt att objektivt verifiera utfallet av redovisningen.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen som beredande organ gör en översyn av verksamhetsmålen som har betydelse för god ekonomisk hushållning för att möjliggöra en mer ändamålsenlig uppföljning och bedömning, se avsnitt 3.2.3.

¹ Kommunallag (2017:725)

1.3 Övriga iakttagelser

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen:

- att kommunstyrelsen som beredande organ ser över och tydliggör vilka mål som är kommunfullmäktiges mål med betydelse för god ekonomisk hushållning såväl finansiella som verksamhetsmål. Vi anser målen behöver ses över även i syfte att möjliggöra en mer ändamålsenlig uppföljning, se avsnitt 3.2.
- att mer omfattande anvisningarna för arbetet med att ta fram en delårsrapport utarbetas, gärna i form av ekonomihandbok eller liknande, se avsnitt 3.1.
- att delårsrapportens innehåll ses över för att bättre motsvarar RKR² 22, se avsnitt 4.2 och 4.6.
- att vidta åtgärder snarast möjligt för att återställa det prognosticerade under-skottet, se avsnitt 4.3.
- att se över rutinerna för redovisning av exploateringsfastigheter, se avsnitt 4.4.1.
- att semesterlöneskulden periodiseras för att resultatet per 30 juni ska vara rättvisande, se avsnitt 4.4.2.

² Rådet för Kommunal Redovisning

Krokoms kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30

KPMG AB

2018-09-18

2 Inledning

Vi har av Krokoms kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2018-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorerna uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Syftet med granskningen är även att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting.

2.2 Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten 2018-06-30. Vi har inte närmare granskat delårsrapport 2018 avseende nämndernas rapport.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionsmed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL³ och Skyrev⁴.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

³ Sveriges Kommuner och Landsting

⁴ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har genomförts under ledning av Lena Medin, certifierad kommunal revisor.

Rapporten är faktakontrollerad av Björn Torbjörnsson, ekonomichef, samt Hans Morén, controller.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten.
- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.
- Stickprovvis avstämning och verifiering av väsentliga balansposter mot specifikationer med tillhörande underlag i den omfattning som krävs för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Anvisningar och styrdokument

I KRL framgår att kommunerna ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, d v s högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av fullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Krokoms kommun har valt att förlägga delårsrapporten till den 30 juni.

Det finns en kortfattad anvisning till ekonomerna. Anvisningen omfattar främst en tidplan för arbetet med att ta fram delårsrapporten samt kortfattat om periodisering, rättelser och instruktioner vad gäller prognosen.

Kommentar

Vi rekommenderar att mer omfattande anvisningarna för arbetet med att ta fram en delårsrapport utarbetas, gärna i form av ekonomihandbok eller liknande. Syftet med anvisningarna är att säkerställa att kommunen som helhet har ett gemensamt arbets sätt över tid. Anvisningarna/ekonomihandboken bör bland annat omfatta beloppsgränser för periodiseringar i samband med delårsrapport, vilka avstämningar som ska göras och av vem samt vilka överväganden som är vägledande för att få en rättvisande prognos.

3.2 Bedömning utifrån fullmäktiges mål

3.2.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.2.2 Finansiella mål

I "Rambudget 2018 med plan 2019 – 2020" framgår att de finansiella ramar som anges utgör mål för god ekonomisk hushållning i enlighet med KLs krav för den ekonomiska förvaltningens finansiella perspektiv. Det enda konkreta målet som vi finner i dokumentet är att kommunens resultatmål är en procent av kommunens skatte- och statsbidragsintäkter och att det långsiktiga målet anges till två procent.

Krokoms kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30

KPMG AB

2018-09-18

Det målvärde som används enligt delårsrapporten är 0,2 procent av kommunens skatte- och statsbidragsintäkter. Målvärdet är ett resultat av kommunfullmäktiges beslut⁵ om uppdaterad rambudget med beslut om att sänka det budgeterade resultatet från 9,5 till 2,0 mnkr. Det finns ingen kommentar om hur detta påverkar målet, men omräknat blir det 0,2 procent.

Övriga finansiella mål uppges återfinnas under rubriken "Kommunstyrelsens strategiska finansiella mål". Det är också under den rubriken målen följs upp i delårsrapporten.

Kommentar om finansiella mål

Vi anser att kommunfullmäktiges beslut om finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning behöver tydliggöras. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen som beredande organ verkar för att tydliggöra vilka mål som är kommunfullmäktiges finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Gällande målet om likviditeten noterar vi att likviditeten inte mäts på sedvanligt sätt d.v.s. likvida medel i förhållande till kortfristiga skulder. Om syftet med målet är att kommunen ska upprätthålla en viss betalningsförmåga anser vi att nuvarande mått inte är relevant.

Målet vad gäller soliditet avser exklusive den skuld som redovisas för pensioner under ansvarsförbindelser. Inklusivt ansvarsförbindelsen för pensioner är soliditeten negativ.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att det ekonomiska resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med finansiella målet, Vi noterar att det målsatta värdet, 0,2 procent är långt under kommunfullmäktiges långsiktiga mål som är 2 procent. Vi är oroad över resultatutvecklingen.

Vad gäller målet för likviditet delar vi kommunstyrelsens bedömning att målet såsom det är formulerat har uppnåtts per 30 juni 2018. Det saknas en prognos för balansräkning per 31 december men enligt information under avsnittet framgår att likviditeten prognosticeras uppgå till 82,4 mnkr och soliditeten till 32 procent. Det innebär att likviditetsmålet som det är formulerat kommer att uppnås medan soliditetsmålet inte kommer att klaras. Noteras att prognosen för likviditeten är oförändrad jämfört med per 2018-06-30. Vi rekommenderar att kommunstyrelsens bedömning även sker utifrån prognosen för de aktuella målen.

Vår bedömning är att delårsrapporten inte är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige har beslutat om vad gäller resultat och soliditet. Vi bedömer att likviditetsmålet uppnås såsom det är formulerat.

⁵ 2018-06-13, § 52

Krokoms kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30

KPMG AB

2018-09-18

3.2.3 Verksamhetsmål

Fullmäktige har i "Rambudget 2018 med plan 2019 – 2020" beskrivit styrkedjan med att kommunfullmäktige fastställer övergripande mål med resultatindikator. Dessa utgör enligt dokumentet verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning.

De övergripande målen omfattar (inom parantes anges antal målpunkter/resultatindikatorer):

- Hållbar tillväxt, utveckling och folkhälsa (6/1)
- Barnkommunen Krokoms (3/2)
- Demokrati, delaktighet och inflytande (1/2)
- Tillgänglighet och service (1/1)
- Kommunens kvalitet, ekonomi och effektivitet (2/2)

Kommunfullmäktige har i särskilt beslut godkänt RI-målen (kommunfullmäktiges resultatindikatorer) efter förslag från kommunstyrelsen⁶ som då avser verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål är kopplade till de av kommunfullmäktige tidigare angivna resultatindikatorer, vilket innebär att övriga målpunkter saknar indikatorer. Beslutet saknar målsatta värden för respektive mål eller resultatindikator.

Enligt delårsrapporten uppges 40 procent av RI-målen vara uppfyllda, 45 procent delvis uppfyllda och 7 procent ej uppfyllda samt att 9 procent saknar bedömning.

Sammanfattningsvis har kommunstyrelsen bedömt kommunens kvalitet och finner att kommunen är på väg i den riktning som beslutats.

Kommentar om verksamhetsmål

Vi har översiktligt tagit del av Delårsrapport - nämndernas rapporter. RI-målen redovisas i rapporten per nämnd utan koppling till de övergripande målen (punkterna enligt ovan) eller angivna resultatindikatorer. Bedömningen sker utifrån verbala beskrivningar.

Vi kan inte bedöma resultatet i delårsrapporten med avseende på verksamhetsmålen då det inte är möjligt att objektivt verifiera utfallet av redovisningen eftersom det inte finns några mätbara och målsatta indikatorer.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen som beredande organ gör en översyn av verksamhetsmålen som har betydelse för god ekonomisk hushållning för att möjliggöra en mer ändamålsenlig uppföljning. Vad vi förstår har målen inför år 2019 omarbetats.

⁶ 2017-12-06, § 111

4 Delårsrapporten i övrigt

4.1 Innehåll

Enligt KRL 9:2 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

Syftet med RKR:s rekommendation 22 är att ange minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten, och hur dessa ska värderas.

Kommentar

Vi anser att delårsrapporten inte fullt ut motsvarar vad som anges i RKR 22, bland annat saknas information om redovisningsprinciper, bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen (se även avsnitt 4.2), kommentarer till cykliska skillnader och kommentarer till investeringsredovisning. Vi rekommenderar att delårsrapportens innehåll ses över för att bättre motsvarar RKR 22.

4.2 Balanskravet

Ett balanskravsunderskott ska regleras senast tre år efter att det har konstaterats i årsredovisningen. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske. För att inte tid går förlorad bör åtgärder sättas in så fort som möjligt. Enligt prop 2003/04:105 bör det åtminstone översiktligt i delårsrapporten framgå vilka åtgärder som krävs för att uppnå balanskravet.

Kommentar

Delårsrapporten omfattar ingen avstämning av balanskravet, vilket ska finnas enligt RKR 22.

Om kommunens prognos på ett negativt resultat kvarstår vid årsskiftet kommer balanskravet inte att uppnås. Det framgår inte av delårsrapporten vilka åtgärder som är föreslagna för att minska underskottet. Vi anser att det är angeläget att åtgärder vidtas så snart som möjligt.

4.3 Resultaträkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Utfall 2018-06.-30</i>	<i>Prognos 2018-12-31</i>	<i>Budget 2017</i>	<i>Utfall 2017-12-31</i>
Verksamhetens nettokostnader	-483,3	-975,0	-965,1	-938,7
<i>Förändring jmf med föregående år, %</i>		3,9		
Skatteintäkter och statsbidrag	486,0	972,0	972,6	942,6
<i>Förändring jmf med föregående år, %</i>		3,1		
Finansnetto	0,2	-5,5	-5,5	-2,8
Årets resultat	2,9	-8,5	2,0	1,1
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	99,4	100,9	99,8	99,9

Såsom framgår ovan är prognosen för år 2018 – 8,5 mnkr. De nämnder som prognosticerar underskott är socialnämnden, - 7 mnkr, samhällsbyggnadsnämnden, - 3,1 mnkr, och barn- och utbildningsnämnden, - 0,8 mnkr. Orsaken till avvikelserna finns kommenterade i delårsrapporten.

Såsom framgår ovan är vi oroad över resultatutvecklingen.

4.4 Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse.

<i>Belopp i Mkr</i>	Kommunen	
	<i>2018-06-30</i>	<i>2017-12-31</i>
Balansomslutning	845,3	879,9
Redovisat eget kapital	392,4	389,5
Ansvarsförbindelse pensioner	405,2	403,0
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	-12,8	-13,5
<i>Redovisad soliditet</i>	<i>46%</i>	<i>44%</i>
<i>Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse</i>	<i>-2%</i>	<i>-2%</i>
Omsättningstillgångar	114,3	151,0
Kortfristiga skulder	151,3	173,6
<i>Balanslikviditet</i>	<i>76%</i>	<i>87%</i>

4.4.1 Försäljning exploateringsfastigheter

Försäljning av exploateringsfastigheter har i likhet med tidigare år redovisats som en direktavskrivning mot de bokförda anläggningstillgången.

Kommentar

Vi anser att intäkten för försäljning av exploateringsfastighet ska redovisas i resultaträkningen och att det bokförda värdet för den sålda fastigheten redovisas som en kostnad. Skillnaden mellan dessa poster blir då en vinst eller förlust i den aktuella affären.

Det bokförda värdet på posten exploateringsfastigheter under anläggningstillgångar uppgår till 65 mnkr. Vi anser att den del av exploateringen som avses att avyttras ska redovisas som omsättningstillgång. Områden som avses vara kvar i kommunens ägo, t.ex. gator och vägar, parker etc. ska aktiveras som anläggningstillgång och skrivas av enligt gällande principer (komponentavskrivning).

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över rutinerna för redovisning av exploateringsfastigheter, se bland annat RKR:s vägledning för Redovisning av kommunal markexploatering.

Krokoms kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-06-30

KPMG AB

2018-09-18

4.4.2 Semesterlöneskuld

Kommunen har inte periodiserat semesterlöneskulden. Om skulden hade periodiserats hade resultatet per 30 juni varit 22 mnkr sämre. Enligt uppgift ska prognosen vara rättvisande.

Kommentar

Vi rekommenderar att semesterlöneskulden periodiseras för att resultatet per 30 juni ska vara rättvisande. Skillnaden mellan prognos och utfall per 30 juni ska förklaras under cykliska skillnader, se RKR 22.

4.5 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar har finansierats samt hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Kommentar

Vi har inte granskat kassaflödesanalysen närmare.

4.6 Sammanställd redovisning

KRL ställer inget krav på att delårsrapporten ska omfatta de kommunala företagen, vilket dock rekommenderas enligt RKR 22.

Enligt KRL 8:2 ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 procent av rösterna i en annan juridisk person.

Kommentar

Vi rekommenderar att kommentarer om de kommunala företagen utvecklas i linje med vad som framgår av RKR 22.

KPMG, dag som ovan

Lars Skoglund
Auktoriserade revisorer

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor